

Lohkomisessa pysyvät kiinteistötunnukset

Kiinteistötunnustyöryhmä, joka perustettiin vuoden 1998 lopussa ja jonka tehtävänä oli selvittää, olisiko nopean teknisen kehityksen seurauksena mahdollista siirtää järjestelmään, jossa kantakiinteistön ja saajakiinteistön kiinteistötunnus voitaisiin jättää lohkomisessa muuttamatta. Työryhmässä, joka sai työnsä valmiiksi viime vuonna, olivat edustettuina maa- ja metsätalousministeriö, oikeusministeriö, sisäasiainministeriö, valtiovarainministeriö, Maanmittauslaitos, Suomen Kuntaliitto, Tilastokeskus, Vantaan kaupunki, verohallitus sekä Väestörekisterikeskus.

Työryhmän loppuraportissa todetaan, että kiinteistötunnuksen muuttamattomuuden periaatteen käyttöönotto olisi perusteltua, koska usean eri organisaation toiminnot tältä osin yksinkertaistuisivat, tiedonsiirto eri tahojen kesken vähenisi ja selvitystöiden määrä pienenesi. Julkishallinnon viranomaisten vuotuiset markkamääräiset säästöt arvioitiin vuositasona noin 1,15 milj. markan suuruisiksi. Kertaluontoiset tiedottamis- ja tietojärjestelmien muutoskustannukset tulisivat olemaan noin 150 000 markkaa.

Kiinteistötunnusjärjestelmän muuttamisesta ei työryhmä katso aiheutuvan varsinaisia haittoja. Luottolaitosten kustannusten arvioidaan jossain määrin kasvavan, koska panttaustilanteessa niiden olisi tehtävä kiinteistöjärjestelmästä kysely,

jolla selvitetäisiin kiinteistössä kiinnityksen jälkeen tapahtuneet muutokset. Tältäkin osin työryhmä katsoi kuitenkin, ettei muutos ole olennainen, koska jo nykyisin luotonantajan on selvittettävä kiinteistön alueen mahdollinen väheneminen kiinnityksen jälkeen.

Työryhmän raportin perusteella näyttää vahvasti siltä, että jo lähes 70 vuotta jatkunut keskustelu on lukuisten komitea-, toimikunta- ja työryhmäselvitysten jälkeen saamassa uuden ratkaisun ja Suomessa oltaisiin siirtymässä uuteen kiinteistötunnusjärjestelmään. Lohkomisessa kantakiinteistön ja saajakiinteistön kiinteistötunnukset säilyisivät vastaisuudessa muuttumattomina. Uusi järjestelmä olisi mahdollista ottaa käyttöön vuoden 2001 aikana.

Y L E I S Ö L T Ä

Vastine Maankäyttö-lehden uutiseen "DI-koulutuksen uudistusehdotus kangertaa"

Nimeni on erikseen mainittu TKK:n maanmittauksen koulutusohjelman uudistusehdotuksen edistymistä koskevassa uutisessa. Siinä minut on mainittu uudistuksen voimakkaaksi vastustajaksi. Kohdallani on väärin puhua uudistuksen vastustamisesta – koulutusohjelman uudistamista ja kehittämistä en vastusta, kyse on vain sen toteuttamistavasta. Vastustan sellaista uudistussmallia, joka johtaa maanmittauksen koulutusohjelman lakkauttamiseen. Uudistukselle asetettuihin tavoitteisiin päästään ehdottamallani uuden opintosuunnan mallilla. Opintosuunnalla säilytetään maanmittauksen koulutusohjelman, mikä takaa Maanmittausosaston yhtenäisyyden myös tulevaisuudessa.

TKK:n hallitukseen asti menneessä uudistusehdotuksessa on monia heikkouksia: kahden uuden koulutusohjelman perustaminen vaatii pakostakin lisäresursseja. Kun päätöksiä on tehty, kukaan ei ole kuitenkaan pystynyt sellaisia esittämään. Viimeksi tiedustelin TKK:n hallitukselta, sitoutuuko se esityksessään kahden uuden koulutusohjelman perustamisen yhteydessä samalla kasvattamaan Maanmittausosaston sisäännoton käytännössä kaksinkertaiseksi, mitä kahden koulutusohjelman mallin toimivuus edellyttää. Tähän hallitus ei suostunut: esittelijä mainitsi, että nyt päätetään pelkistä koulutusohjelmista ja sisäänotoista päätetään erikseen myöhemmin. Eli kyseessä olisi ollut pilkkomis päätös, jossa ei päätetä ja tarkastella kokonaisuutta ja varmisteta samalla ehdotuksen mukaisen mallin toimivuus käytännössä. Pilkkomis päätöstä en voi virkavastuullisena hallituksen jäsenenä hyväksyä. Lisäksi uuden koulutusohjelmamallin vasteaika on 7 vuotta, sen

sijaan opintosuunnamalliin pääsevät parhaillaan opiskelevat ja valmistusvaiheessa olevat mukaan.

Liitän loppuun eriävän mielipiteeni, jolla sanouduin irti Maanmittausosaston osastoneuvoston äänestyksen jälkeisestä enemmistö päätöksestä (Maanmittausosaston osastokokous 30.8.1999, asiakohta 6: Kiinteistöliiketoiminnan koulutusohjelman perustaminen).

Luettelen seuraavassa tärkeitä syitä, miksi kiinteistöliiketoiminnan (kiinteistöjohtamisen) koulutusohjelmaa ei tule perustaa:

1. Alkuperäiseen kiinteistöjohtamisen koulutuksen kehittämiseen liittyvään toimeksiantoon nähden uuden koulutusohjelman perustaminen on ylimitoitettu ja keinotekoinen, annettuun kehittämistehtävään nähden uusi koulutusohjelmavahtotohto on liian järeä ase.
2. Kiinteistöjohtamisen koulutuksen kehittämisen vaatima sisältötuotanto on saavutettavissa jo olemassa olevaa maanmittauksen koulutusohjelmaa kehittämällä perustana kiinteistöliiketoiminnan koulutusta varten uusi opintosuunta.
3. Tällä hetkellä TKK:n maanmittausosasto on ainoa yliopistotasoinen yksikkö, jonka koulutusohjelmasta valmistuu maanmittausalan diplomi-insinöörejä. Perustetut ammattikorkeakoulut ovat maanmittausinsinööri koulutuksellaan muodostaneet työmarkkinoilla kilpailutilanteen diplomi-insinööri koulutuksen saaneisiin nähden. Yhteinen kiinteistöliiketoiminnan koulutusohjelma tulee entisestään lisäämään kilpailua ja heikentämään maanmittausosaston opiskelijoiden sijoittumista työelämään.
4. Po. uuden koulutusohjelman perustaminen johtaa maanmittauksen koulutusohjelman lakkauttamiseen ja pitkät perinteet omaavan maanmittarikoulutuksen päättymiseen maanmittausosastolla.
5. Maanmittauksen koulutusohjelman lakkauttamisen myötä tilalle ollaan perustamassa kaksi uutta koulutusohjelmaa. Samalla maanmittausosaston sisäänottoa joudutaan kasvattamaan nykyisestä noin 60:stä noin sataan (100) molempien opintosuuntien sisäänotto yhteen laskien. Tällainen sisäänoton määrä on ylimitoitettu ja epärealistinen ottaen huomioon tällä hetkellä maanmittauksen koulutusohjelmaan pyrkijöiden määrä ja ammatillinen tarve.
6. Jos maanmittauksen koulutusohjelma lopetetaan ja tilalle perustetaan kaksi uutta koulutusohjelmaa, juopa mittaus- ja kiinteistöpuolen välillä kasvaa oleellisella tavalla, ja voidaan suurella todennäköisyydellä ennustaa niiden ajanoloon erkanevan kokonaan toisistaan – mikä johtaa lopulta maanmittausosaston hajoamiseen.
7. Maanmittauksen koulutusohjelma uudistettiin viimeksi vuonna 1993, jolloin koulutusohjelmaan perustettiin kaksi opintosuuntaa ja niille erillinen sisäänotto. Tämä malli vahvistettiin uudeksi maanmittauksen koulutusohjelmaksi kolmen vuoden koeajan jälkeen TKK:n hallituksen päätöksellä, mistä on kulunut aikaa vasta vain noin kolme vuotta. Nyt hyväksy koettu uudistus mitätöidään muuttamalla käytännössä opintosuunnat uusiksi koulutusohjelmiksi.
8. Imagosyllä uuden kiinteistöliiketoiminnan koulutusohjelman perustamista ei voi perustella, koska, kuten omassa

esityksessäni toin ilmi, uutta kiinteistöliiketoiminnan opintosuuntaa – itse asiassa kaikkia maanmittauksen koulutusohjelman opintosuuntaa – voidaan ja tulee markkinoida samalla tavoin ja yhtä tehokkaasti kuin nyt esitettyä uutta koulutusohjelmaa. Toivotun opiskeluaikeksen rekrytointia varten ei uutta koulutusohjelmaa tarvita.

9. Selvitys kiinteistöliiketalouden (kiinteistöjohtamisen) todellisesta koulutustarpeesta ja tarvittavista uusista opetus- ja hallintoresursseista puuttavat.
10. Kiinteistöliiketoiminnan koulutusohjelman perustamisessa on viime kädessä kyse sellaisen statuseron tavoittelusta, jollaista uudelta koulutusohjelmalta edellytetään, mutta jota ehdotettu uusi koulutusohjelma, yhtä vähän kuin mittaus- ja karttoitustekniikan koulutusohjelma, ei omaa.
11. Uuden koulutusohjelman, käytännössä kahden uuden koulutusohjelman, perustaminen on hallinnollisesti vaikea, jäykkä ja hidaskäyttöprosessi:
 - se edellyttää ensinnäkin läpimennäkseen hyväksyntää TKK:n kaikissa hallintoportissa – jopa niin, että M-osaston ja Ry-osaston osastoneuvostojen on pakko tehdä toisiaan tukevasti samanlaiset päätökset,
 - uuden koulutusohjelman perustamiseen tarvitaan OPM:n lupa ja
 - näiden lisäksi lakia joudutaan muuttamaan maanmittauksen koulutusohjelman lakkauttamisesta johtuen, jotta maanmittarin lakisäätöjen tehtävien kelpoisuusehdot saadaan vastaamaan uuden koulutusohjelman/uusien koulutusohjelmien perustamista.

Sen sijaan ehdottamani uuden opintosuunnan kehittämismalli on hallinnollisesti helppo: tarvitaan vain maanmittausosaston oma päätös ja sille hallituksen hyväksyntä.

Otinieheessä 31.8.1999

Jaakko Santala

TKK:n maanmittausosaston osastoneuvoston jäsen

Jaakko Santala

Toimituksen huomautus

Jaakko Santala on toimittanut oheisen vastineen Maankäytön numerossa 4/1999 olleeseen uutiseen 3.1.2000.

Vastineen kirjoittamisen jälkeen TKK:n hallitus hyväksyi 31.1.2000 maanmittausosastolla sekä rakennus- ja yhdyskuntatekniikan osastolla hyväksytyt ja rakentaminen ja ympäristö -osastoryhmän (A-, R-, M-osastot) puoltaman ehdotuksen maanmittauksen opetuksen kehittämiseksi äänin 8-4. Äänestyksessä häviölle jäi kanta, jonka mukaan koulutusohjelmien perustaminen ei olisi tarpeen, vaan uudistus toteutettaisiin suuntautumismuutoksella. Uudistuksen toteuttaminen edellyttää vielä opetusministeriön hyväksymisen. Mikäli se saadaan, käynnistyy uusi koulutusohjelma syksyllä 2001.